

Karla Hentzel, 0457-61 81 54
karla.hentzel@ronneby.se

Undersökning om behovet av att upprätta en strategisk miljöbedömning

Styrande lagstiftning

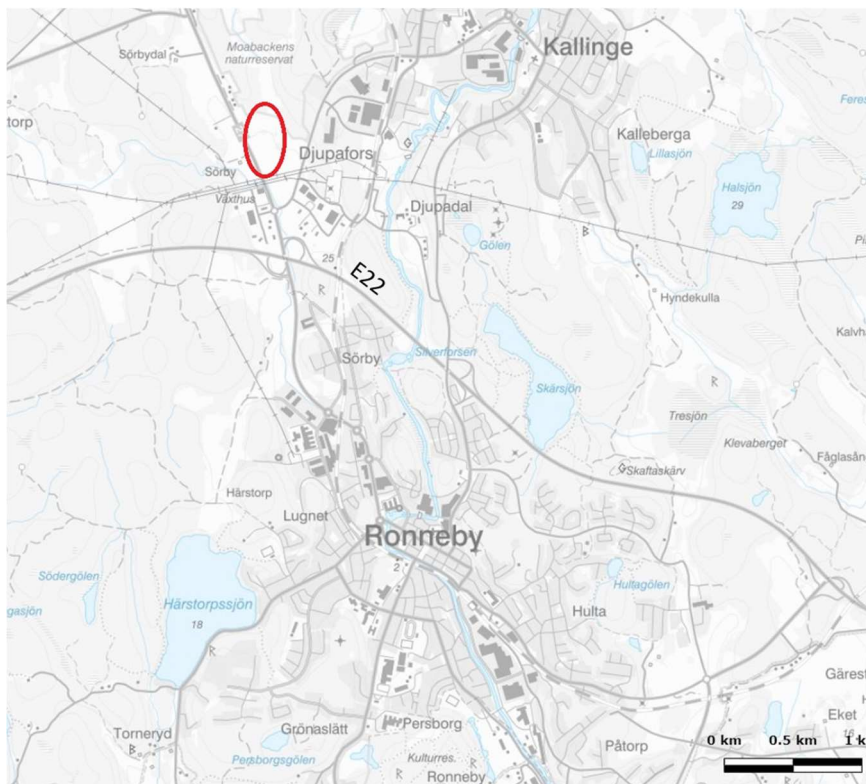
Bedömningen är upprättad enligt Plan- och bygglagen (2010:900), Regeringens proposition 2016/17:200 om miljöbedömningar samt enligt Miljöbedömningsförordning (2017:996) inklusive bilaga.

Sammanfattning

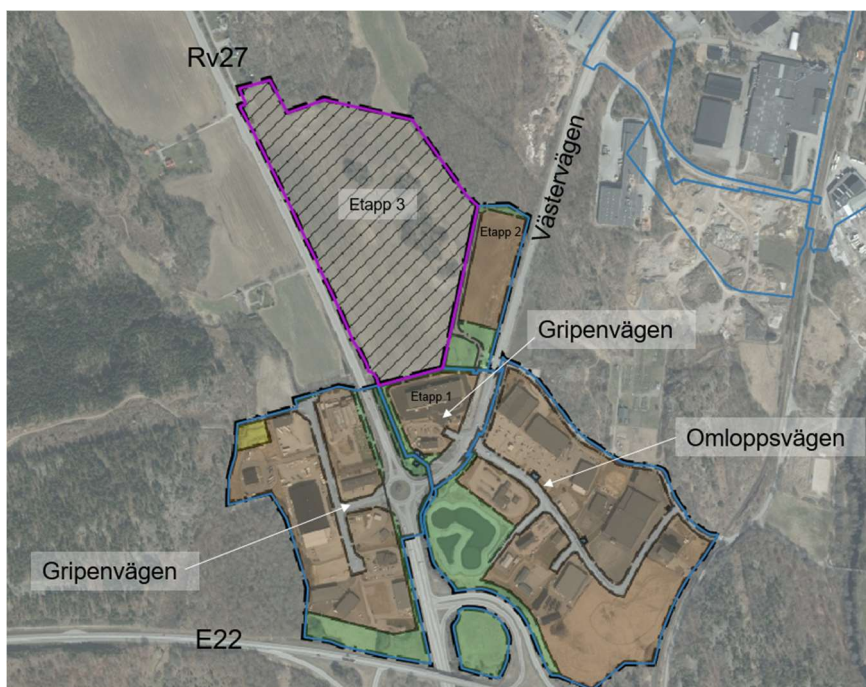
Planens syfte är att i enlighet med Plan- och bygglagen (2010:900) skapa möjlighet till utökning av handels- och verksamhetsområde. Planen upprättas med ett utökad planförfarande.

Beskrivning av planområdet

Planområdet ligger i Viggenområdet, i Sörby, norr om E22. Det avgränsas av Riksväg 27, samt annan handel- och verksamhetsmark. Det gränsar även mot jordbruksmark och naturreservatet Moabacken. Detta planområde kallas för Viggen norra etapp 3, och har föregåtts av etapp 1 och etapp 2.

Planområdet ligger norr om Ronneby, i närheten av E22:an och riksväg 27. Röd markering visar översiktligt det aktuella planområdet.

Bilden visar en översikt av Viggenområdets detaljplaner. Planområdets ungefärliga avgränsning visas med lila gräns. Gällande detaljplaner visas med blå gräns.

Innehållsförteckning

Undersökning om behovet av att upprätta en strategisk miljöbedömning	1
Styrande lagstiftning	1
Sammanfattning	1
Beskrivning av planområdet.....	1
Undersökning om en betydande miljöpåverkan kan antas.....	4
Identifiering av behovet om en strategisk miljöbedömning behövs	5
Platsen	5
Påverkan	17
Detaljplanen	21
Positiva aspekter.....	21
Behov av samråd	21
Bedömning i frågan om miljöpåverkan.....	22
Bedömningen grundas på följande.....	22
Bedömning om behov av miljökonsekvensbeskrivning.....	22
Planförfarande vid upprättande av detaljplan.....	23

Undersökning om en betydande miljöpåverkan kan antas

Följande två diagram tydliggör behovet av att genomföra en miljöbedömning.

Ett JA kräver en strategisk eller specifik miljöbedömning	JA	NEJ
Natura 2000		X
Detaljplan för tillståndspliktig verksamhet eller åtgärd enligt Miljöbedömningsförordningen MB-f 6 § första stycket		X
Detaljplan för tillståndspliktig Verksamhet enligt Miljöbedömningsförordningen MB-f Bilaga		X

Är svaret JA ovan behöver en *undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning* inte genomföras. Gå direkt vidare och upprätta en strategisk alternativt specifik miljöbedömning enligt 6 kap. MB.

Är svaret NEJ, vänligen gå vidare till nästa diagram.

Ett JA innebär att skyldigheten att upprätta en miljöbedömning <u>inte</u> gäller (Miljöbalken, 6 kap. 3 §)	JA	NEJ
Planen eller programmet syftar endast till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten		X
Planen eller programmet är enbart av finansiell eller budgetär karaktär		X

Är svaret JA ovan behöver en *undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning* inte genomföras. Gå vidare och fortsätt med övrigt planarbetet.

Är svaret NEJ, vänligen fortsätt till nästa sida för att identifiera behovet av en strategisk miljöbedömning.

Identifiering av behovet om en strategisk miljöbedömning behövs

Enligt Miljöbalken (1998:808) 6 kap. 6 § 1 p. ska kommunen identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Följande bedömning innebär att kommunen identifierar behovet av en strategisk miljöbedömning.

Platsen

Den befintliga miljöns nuvarande känslighet

Planområdet består idag främst av öppen jordbruksmark med åkerholmar. Visst naturvärde skulle kunna finnas vid åkerholmarna. Sörbybäcken har en skyddad bäcköring och strandskydd. Se under respektive rubrik.

Bild tagen från områdets västra sida, utblick söderut.

Jordbruksmark

Planområdet består främst av jordbruksmark.

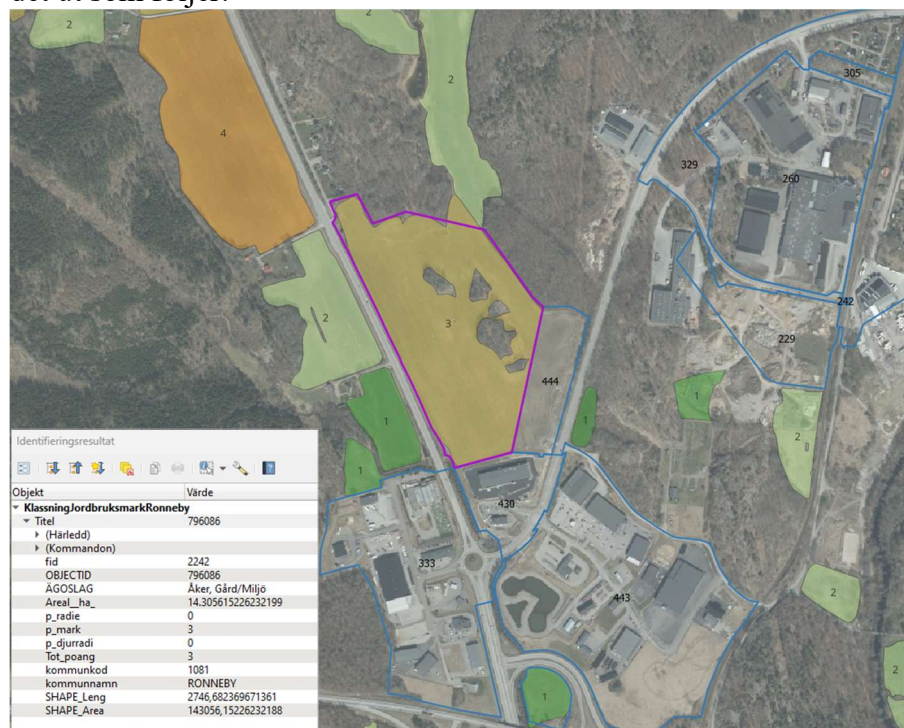
Värdering av jordbruksmark:

En modell som kan användas för att värdera jordbruksmark är ett poängsystem med följande princip:

- p_radie: avstånd inom 500 meter till brukningscentrum ger 1 poäng.
- p_mark: storlek på blocket ger 1-3 poäng. (större än 10 hektar ger 3 poäng)
- p_djurradie: avstånd inom 500 meter till djurhållande gård som håller minst 10 djurenheter ger 1 poäng.

Denna modell av klassificering bygger på principerna att stora marker är generellt mer rationella att bruka, att närhet till brukningscentrum skapar förutsättningar för effektivt jordbrukande samt att närhet till djurhållande gårdar underlättar förutsättningar att använda marken för bete och odlande av foder.

Redovisat på en karta, där områden med olika poäng (1-5) får olika färg, ser det ut som följer:

Planområdet visas med lila linje. Planområdes befintliga markanvändning klassas som "Åker, Gård/Miljö" och får 3 av maximalt 5 poäng.

På grund av planområdets storlek värderas alltså jordbruksmarken inom området till totalt 3 poäng.

Miljöbalkens hushållningsbestämmelser

Jordbruksmark skyddas i Miljöbalkens hushållningsbestämmelser, 3 kapitlet 4 §.

”Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.”

Då det inte är ett riksintresse är upp till kommunerna att motivera avsteg kopplat till paragrafen ovan. Det innebär att vi behöver hantera följande frågor:

- Är det brukningsvärd jordbruksmark?
- Är exploateringen ett väsentligt samhällsintresse?
- Finns det en mer lämplig placering?

Ovanstående frågor besvaras här nedan, med en sammanfattning på slutet.

Motivering av ianspråktagande

Kommunen äger nästan hela området och avser att förvärva den del som har annan ägare. Åkermarken brukas genom ett arrende, och kan därför anses vara brukningsvärd.

Planområdet bedöms vara av väsentligt intresse då läget är unikt och strategiskt viktigt och efterfrågan på mark för handel och verksamheter är stor. Exploateringar bör göras på ett hållbart och resurseffektivt sätt, vilket är möjligt här.

Hela området kring Sörby är ett stort område med handel och verksamheter idag. Det ligger i en viktig knutpunkt där E22 möter riksväg 27, två viktiga vägsträckor för regionala transporter. Det ligger också väldigt nära Västervägen mot Kallinge och nära Karlshamnsvägen mot Ronneby. Planområdet nås även smidigt av lokala transporter och besökare. Det kan nås med såväl bil, som buss eller cykel.

Ur hållbarhetsperspektiv är det fördelaktigt att exploatera i närheten till befintlig bebyggelsen och infrastruktur, istället för att ta något nytt område i anspråk. Det är mer ekonomiskt då inte lika stora investeringar behövs på infrastruktur. Miljömässigt är det också mer lämpligt att exploatera i områden där det redan finns bebyggelse och infrastruktur. I området planeras handel och verksamheter, främst av den karaktär som har mycket kunder i rörelse. Ur ett socialt hållbarhetsperspektiv är det en stor fördel att området ligger på en plats många har möjlighet att ta sig till. Man behöver t.ex. inte äga en bil för att kunna ta sig dit.

Då planområdet är stort innebär det möjlighet att planera ett effektivt utnyttjande av marken och få en helhetssyn på de investeringar som behöver göras för t.ex. dagvattenanläggningar och vägnät inom området.

Det finns inga andra områden i kommunen med lika goda förutsättningar. De områden som finns inom kommunen är små, har sämre tillgänglighet med

såväl bil, buss som cykel, ligger inte i anslutning befintlig bebyggelse och/eller är på mark med höga naturvärden. Framförallt finns det inget liknande område som dessutom ligger i det unika läge som skapas vid en nod där viktiga leder som E22 och riksväg 27 möts.

Ianspråktagandet av jordbruksmarken kan sammanfattas med följande:

- Är det brukningsvärd jordbruksmark?
Ja, den bedöms som brukningsvärd då den brukas i dagsläget.
- Är exploateringen ett väsentligt samhällsintresse?
Ja, det finns en stor efterfrågan och det är ett väsentligt intresse att kommunens resurser nyttjas på ett effektivt och hållbart sätt.
- Finns det en mer lämplig placering?
Nej, platsen är unik med sitt strategiskt viktiga läge där E22:an och rv27 möts och med sina goda förutsättningar;
  - Områdets storlek möjliggör ett effektivt markutnyttjande och genomtänka lösningar för trafik, dagvatten m.m.
  - Att exploatera i närheten av befintlig infrastruktur och bebyggelse är fördelaktigt ur hållbarhetsperspektiv (socialt, ekonomiskt och miljömässigt).
  - Närheten till Kallinge, Ronneby, buss- och cykelstråk innebär att resor, leveranser och transporter kan samordnas och planeras på ett effektivt sätt.
  - Inga höga naturvärden

Ianspråktagandet av jordbruksmarken innebär en betydande påverkan, men anses vara motiverad.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Radon

Inga kända radonförekomster har kartlagts inom planområdet.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

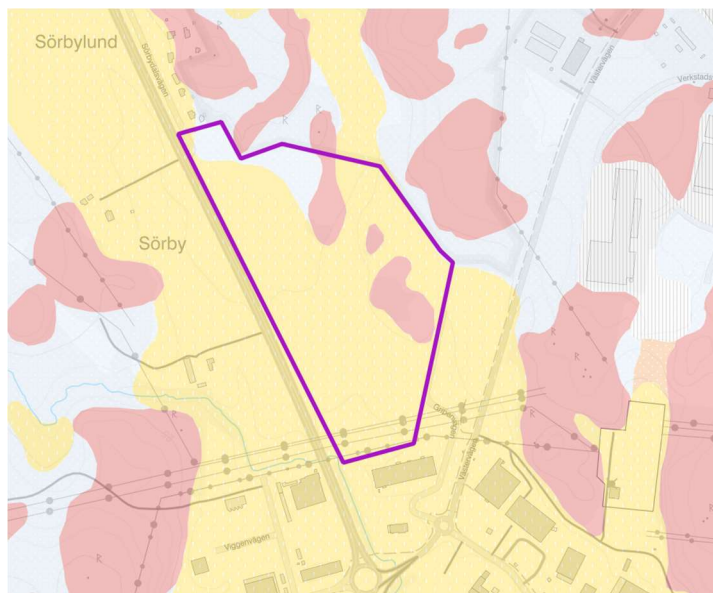
Geologi

Marken består av glacial silt (gult), urberg (rosa) och sandig morän (grått).

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

*Jordartskarta; glacial silt (gult), urberg (rosa) och sandig morän (grått).
(Källa: SGU)*

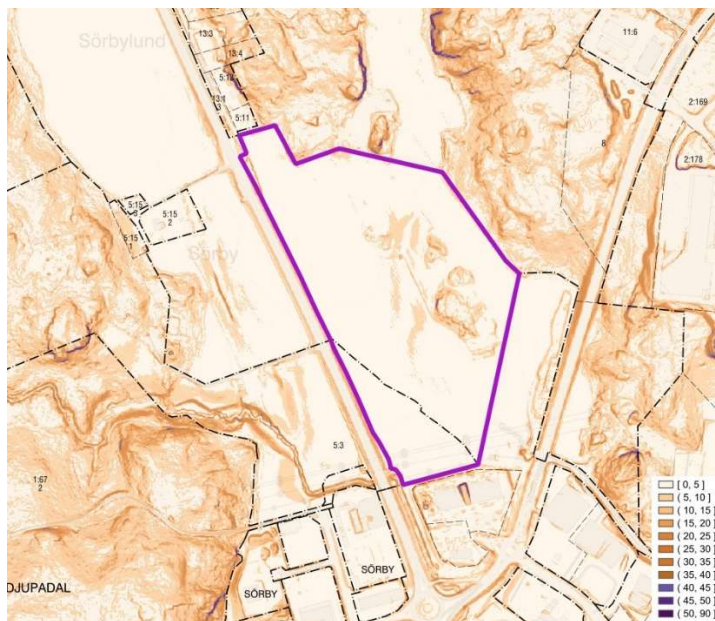
Skredrisk

Terrängen inom planområdet är väldigt flack, med undantag för åkerholmarna. Utanför planområdet finns det några brantare ytor längs vägarna och längs med bäcken som ligger som "aktsamhetsområden" i SGU.

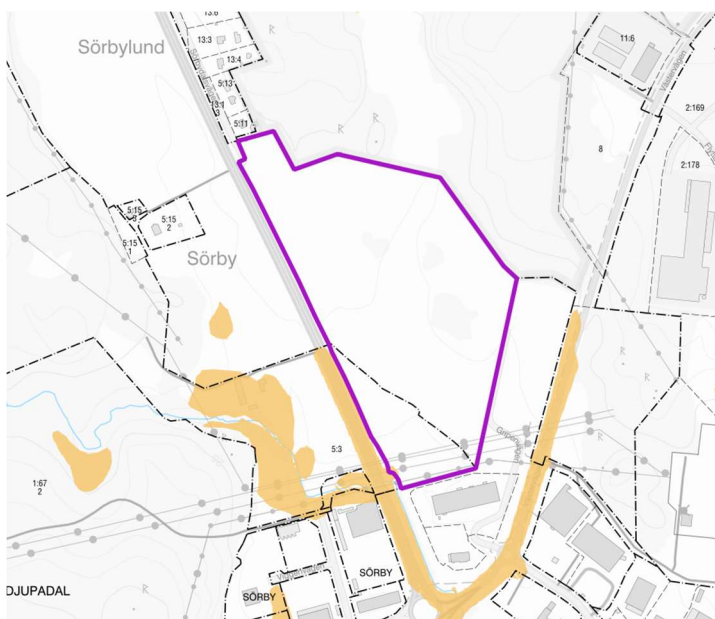
Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Terränglutning (Källa SGU)

Aktsamhetsområden - Lutningsanalys (Källa SGU)

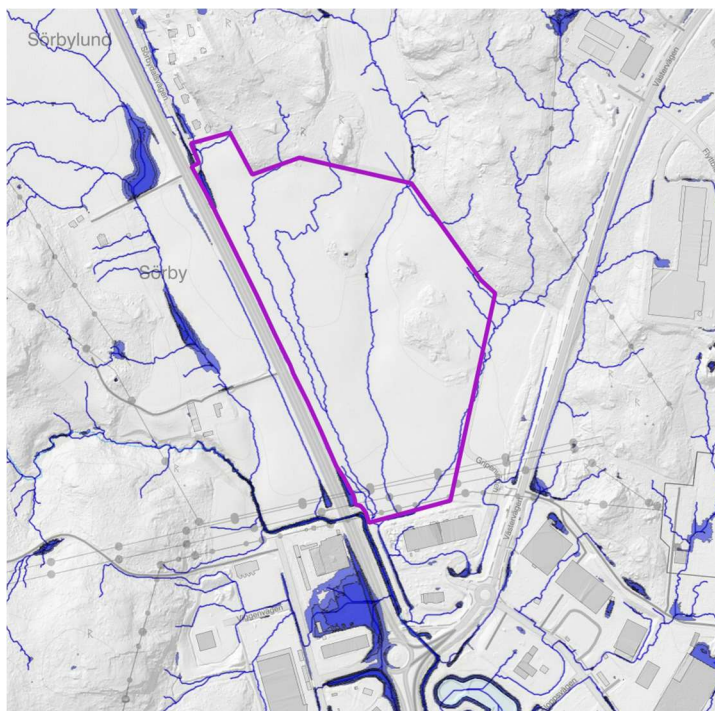
Översvämningsrisk

Planområdets södra del kommer att föreslås vara naturområde och dagvattenfördröjning. Området ligger cirka 15-24 meter över havet. Området har en svag lutning mot sydväst och har låg genomsläpplighet i marken. En dagvattenutredning håller på att upprättas.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Skyfallskartering (rinnvägar + vattendjup), 100-årsregn.

Ljusförhållanden på plats

Platsen har goda ljusförhållanden.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Lokalklimat

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Markföroreningar

Inga kända mark-föroreningar enligt EBH-stödet inom planområdet.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Buller från omgivningen

Trafikbuller i planområdet kommer dels från riksväg 27 och eventuellt också från E22 och Västervägen. Dessa bedöms dock påverka i begränsad omfattning.

Området omfattas av inflygningsområde för Ronneby flygflottiljplats vilket medför flygbuller. Det bör inte påverka planens syfte.

På grund av flyg- och trafikbuller bör området endast exploateras med anläggningar som inte uppmanar till utevistelse.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Förekomst av verksamheter som medför risk för omgivningen i eller i närheten av planområdet

Inga nya verksamheter som medför risk tillkommer.

Drivmedelsstation finns i planområdets närhet, men ligger inte inom riskavstånd för planerad verksamhet.

Riksväg 27, som planområdet angränsar till, är en led med farligt gods.

Inom planområdet går kraftledningar ovan mark med hög spänning, vilka man inte bör vistas under. Området kring kraftledningarna har inkluderats i detaljplanen för att säkerställa avstånd, samt möjliggöra dagvattenhantering.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Grönytor i tätort

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Tätortsnära rekreationsområde

Idag finns ingen rekreation inom planområdet, vilket inte heller är lämpligt då området ligger inom försvarsmaktens ”Påverkansområde för buller och annan risk”.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Risken för att nuvarande verksamhet överträder miljökvalitetsnormer

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Riksintresse för naturvård

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Riksintresse för totalförsvaret

I kommunen finns riksintresse för totalförsvaret. Planområdet ligger utanför själva riksintresset, men det ligger inom ”påverkansområde för buller eller annan risk”. Det innebär exempelvis att förskola och bostäder inte är godkänd användning inom området. Syftet med planen är att möjliggöra för handel och verksamheter, vilket kan anses vara en lämplig användning.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Riksintresse för friluftsliv

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Riksintresse för geografiska bestämmelser

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Riksintresse för högexploaterad kust

Berörs ej.

Ingen eller liten Inverkan Betydande **Riksintresse för skyddade vattendrag**

Berörs ej.

Ingen eller liten Inverkan Betydande **Riksintresse för kulturmiljö**

Berörs ej.

Ingen eller liten Inverkan Betydande **Regionalt intresse kulturmiljö**

Berörs ej.

Ingen eller liten Inverkan Betydande **Arkeologi**

Berörs ej.

Ingen eller liten Inverkan Betydande **Särdrag i naturen**

Berörs ej.

Ingen eller liten Inverkan Betydande

Strandskydd

Sörbybäcken går i planområdets sydvästra hörn. Från den gäller 100 meter strandskydd, ett område som föreslås planläggas som natur.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Naturresevat

Norr om planområdet ligger Moabackens naturresevat, vilket är ett 90 hektar stort område med gammal ädellövskog med främst bok och ek. Planförslaget bedöms inte påverka naturresevatet.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Djurskyddsområde

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Växtskyddsområde

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Biotopskydd

Inom planområdet finns åkerholmar, vilka är biotopskyddade. Åkerholmarna kommer bevaras som naturmark, med undantag för en liten del av den östra åkerholmen som planläggs som kvartersmark.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Miljöskyddsområde

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Vattenskyddsområde

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Naturminne

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Påverkan

Följande avsnitt behandlar planförslagets påverkan på omgivningen utifrån flera olika faktorer.

Projektets omfattning

Hela planområdet är cirka 13 hektar, varav cirka 8,5 hektar skulle kunna bli kvartersmark för handel och verksamheter. Några hektar går bort som naturmark. I södra delen blir det naturmark som säkerställer säkerhetsavstånd till de luftburna kraftledningarna, skyddas strandskydd och kan rymma dagvattenhantering.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Är planen del av ett större projekt?

Nej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Dagvattenhantering

En dagvattenutredning håller på att upprättas.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Påverkan på trafik-situationen inom och utom planområdet

Trafiken väntas öka inom och i närheten av planområdet. En gemensam trafikutredning har upprättas gemensamt för denna detaljplan samt Detaljplan för del av Ronneby 22:1 (Viggen norra etapp 2) under hösten 2021. Då en hel del har exploaterats i närområdet sedan dess håller en ny trafikutredning på att upprättas. Trafikberäkningarna i denna visar att en exploatering är möjlig inom planområdet. (Rapporten beräknas färdigställas under januari 2024).

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Påverkan på landskapsbilden

Planområdet består främst av öppen jordbruksmark. Omgivande miljö utanför planområdet består till största delen av öppen jordbruksmark och naturmark. Öster och söder om planområdet ligger handels- och verksamhetsområde.

En exploatering innebär en förändring av landskapsbilden. Dock ligger området i anslutning till befintligt verksamhetsområde och infrastruktur, vilket innebär mindre påverkan än om liknande planområde placerats i ett oexploaterat område.

Ingen eller liten

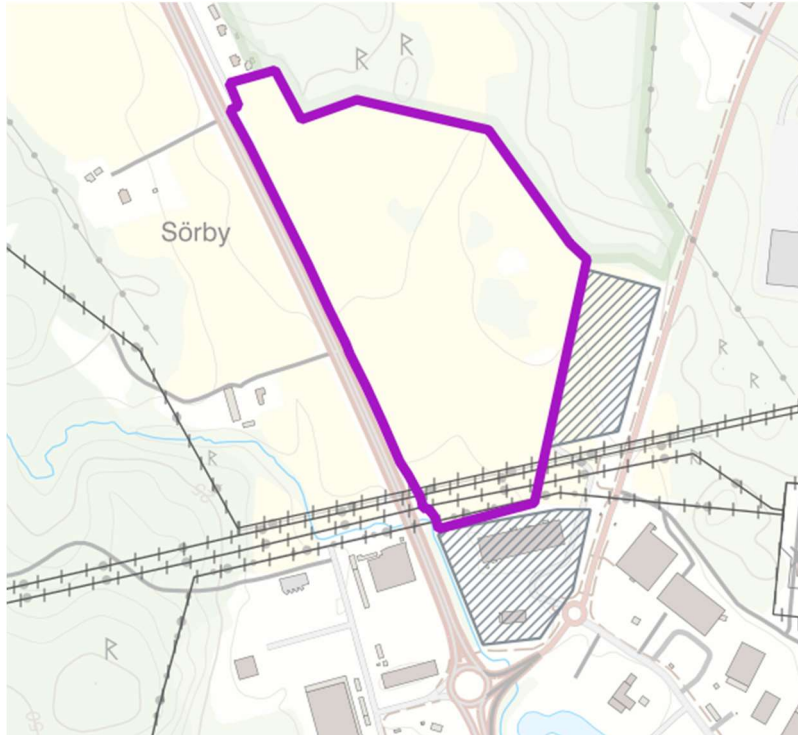
Inverkan

Betydande

Utnyttjande av mark

Hela planområdet är cirka 13 hektar, det ligger i anslutning till utpekade områden i översiktsplanen.

Då det ligger nära befintlig infrastruktur kan denna nyttjas effektivt. Närheten till befintlig handel och verksamheter samt närhet till Riksväg 27 och E22 innebär att resor, leveranser och transporter kan samordnas och planeras på ett effektivt sätt.

Planområde visas med lila gräns. Utpekade verksamhetsområden i Översiktsplan för Ronneby 2035 (antagen 2018) visas med grå skraffering.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Utnyttjande av vatten

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Utnyttjande av övriga naturresurser

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Alstrande av avfall

Avfall hanteras enligt kommunens föreskrifter för avfallshantering.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Alstrande av föroreningar

Berörs ej.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Alstrande av störningar

Detaljplanen bedöms inte innebära några ökade störningar.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Risker

Detaljplanen bedöms inte innebära några ökade risker.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Hälsa

Detaljplanen bedöms inte innebära några olägenheter för hälsa.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Miljö

Detaljplanen bedöms inte innebära några olägenheter för miljön.

Ingen eller liten

Inverkan

Betydande

Detaljplanen

I denna del beskrivs vad detaljplanens regleringar och byggrätt bedöms innebära för miljöpåverkan.

Ger planen möjlighet till miljöpåverkande verksamheter?

Nej.

Avser planen att reglera miljöpåverkande verksamheter?

Nej.

Har planen betydelse för andra planers miljöpåverkan?

Nej.

Överensstämmelse med kommunens lokala miljömål?

Ja.

Positiva aspekter

Detaljplanen kan antas få en positiv inverkan på följande:

- Genom att lokalisera ny externhandel i anslutning till befintligt handelsområde och befintlig infrastruktur kan mängden resor och transporter minimeras, samt samordnas bättre.

Behov av samråd

Utöver identifieringen av omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan ovan, ska kommunen enligt Miljöbalken (1998:808) 6 kap. 6 § 2 p. samråda i frågan om betydande miljöpåverkan. I 5 kap. 11 § PBL finns ett undantag gällande omfattningen på samrådet som innebär att kommunen enbart behöver samråda med länsstyrelsen och de kommuner som kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Bedömning i frågan om miljöpåverkan

Kommunen ska efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (MB 6 kap. 7-8 §§). Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten. Det är inte reglerat vem som fattar beslut om genomförandet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, utan det får avgöras i varje enskilt fall.

Ett JA innebär att planen bedöms kunna medföra en betydande miljöpåverkan.	JA	NEJ
Planen bedöms innebära betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt Miljöbalkens 6 kap 9-19 §§ bedöms därför behöva genomföras.		X

Bedömningen grundas på följande

- En utbyggnad av planområdet medför *inte* någon betydande påverkan på området.
- Detaljplanen nedför *inte* någon direkt eller indirekt negativ påverkan på riksintresseområden.
- Genomförandet av planen bedöms *inte* innebära några risker för människors hälsa.
- Miljökvalitetsnormer för luft och vatten bedöms *inte* överskridas till följd av planen.

Bedömning om behov av miljökonsekvensbeskrivning

Utifrån ovanstående görs bedömningen att en miljökonsekvensbeskrivning inte behövs. Frågan beslutas formellt i samband med beslut om samråd av förslaget till ny detaljplan.

Planförfarande vid upprättande av detaljplan

Om detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska kommunen enligt 5 kap. 7 §, plan- och bygglagen (2010:900) tillämpa ett utökat förfarande vid upprättande av detaljplanen. Observera att det för detaljplan som antas medföra betydande miljöpåverkan gäller 30 dagars granskningstid.

Ronneby 2024-01-26

Karla Hentzel
Planarkitekt

Helena Revelj
Stadsarkitekt